

za one, ki so se priglasili k pregledu, a jim ni bilo priznано obeležje vojnega, oziroma vojaškega invalida, „Rešenje.“ Te tri vrste dokumentov so izdajale na tiskanih obrazcih (1/4 pole) edino pregledne komisije pri komandah vojnih okrugov. 4. Za invalide prejšnje srske vojske in dobrovoljce-invalida je poleg navedenih dokumentov veljavno tudi še Rešenje prvostopenega suda v Beogradu. Opozarjamo vse urade, javne in dobrodelne korporacije na to, da ni več smatrati invalidom onih oseb, ki bi se izkazale z drugimi dokumenti od katerekoli oblasti.

Sporazum z Irci odobren. Irski sporazum je bil v obeh hišah angleškega parlamenta ratificiran (odobren) z veliko večino glasov. V dolnji zbornici je glasovalo zanj 401 poslanec, proti 78, v gornji zbornici pa 166 glasov za in 47 proti.

Nova romunska vlada. Vladne krize se nahajajo tudi po drugih državah. Tako so tudi na Romunskem morali te dni sestaviti novo vlado.

Zmanjšanje uradništva. Ko je finančni odsek narodne skupščine razpravljал o proračunski dvanajstini za januar, je sprejel tudi predlog, po katerem naj bi se v vsej državi pregledalo število in potreba uradništva in kjer bi se izkazalo preveč uradništva, naj bi se ga nekaj opustilo.

Ujedinjenje socialističnih strank v Jugoslaviji. Tudi socialisti uvidevajo vedno bolj, da jih neprestano cepljenje le slabi. Zato so izvolili odbor, ki naj preuči, kako bi bilo mogoče politično in strokovno združiti vse socialistične skupine v enotno stranko.

Razno.

Nova bolezen v Trbovljah se je pred kratkim pojavila. Bolnik izgubi skoro popolnoma svoj vid. Po treh ali štirih dneh pa se vid zopet povrne. Bolezen bo nalezljiva, kajti v nekaterih rodbinah so jo dobili vsi člani.

Čudni graški ljudski sodniki. Zadnje dni se je pred graškim porotnim sodiščem vršila obravnava proti 10 konjskim tihotapcem, ki so bili obdolženi, da so v noči 22. maja letos na obrežju Mure blizu Cmureka umorili jugoslovanskega nadpaznika Franca Voršiča. Obtoženci so skoro sami zagrizeni nemškutarji. Pečali so se zlasti s tihotapljenjem konj. Omenjeno noč so z vojaškimi puškami oboroženi ustrelili našega paznika, ki je hotel preprečiti tihotapstvo. Obtoženci so priznali tihotapstvo, a umora ne, in graška porota jih je z veseljem spoznala za nedolžne. Tudi nekteri njihovi zagovorniki so se jako zaničljivo in grdo izrazili o naši domovini Jugoslaviji.

Pomanjkanje vode. Da ob hudi poletni suši ni bilo vode, se nam je zdelo nekako umevno. Ali ko je v pozni jeseni nekoliko deževalo in kasneje padlo precej snega, so ljudje mislili, da bo zopet vsaj za silo vode. Ali motili so se. Vode še vedno primanjkuje. Studenci še ne dobivljejo dovolj vode, le malo se je nateka po izvirnih žilah. To vedo po kmetih kakor tudi v mestih. V večjih mestih, Mariboru, Ljubljani, Zagrebu se resno boje, da jim v hudi zimi ne zmanjka vode. Zato svare prebivalstvo, naj varčno uporablja vodo. Zemlja se je v poletni vročini globoko izsušila, sedaj pa se le malo namočila v globočino.

Milijonske poneverbe pri Južni železnici na Dunaju. V zadnjem času so pri Južni železnici zasledili velike poneverbe, ki jih cenijo na 20 milijonov kron. Zaprli so 4 uradnike, Poneverbe so se izvrševale s ponarejenimi računi, pri katerih so bili sporazumljeni pregledovalci računov z onimi uradniki, ki so račune sestavljali.

Požar v Selnici in Rušah. V soboto, okoli 18. ure, je izbruhnil pri Pečniku nad Janževim vrhom požar, ki je uničil vse gospodarske objekte in stanovanjsko poslopje. Ker leži posestvo visoko v hribu, gasilci niso mogli prihiteti pravočasno na pomoč in se je ogenj nemoteno razširjal. O požaru je bila obveščena tudi mariborska policija, ki pa se je morala vrniti, ne da bi stopila v akcijo, ker je bila pot prestrma in tudi preslaba. Gorelo je do nedelje dopoldne. Škoda je le deloma krita z zavarovalnino. — V nedeljo dopoldne je nastal ogenj v hlevu tvornice za dušik v Rušah, ki so ga pa kmalu pogasili in je bila preprečena večja škoda.

Potovanje v inozemstvo. V smislu odredbe ministrstva notranjih zadev se imajo omejiti potovanja v inozemstvo, katera imajo namen, da si potniki zase ali za druge nabavljajo v inozemstvu stvari, katere običajno nosijo kot

prtljago s seboj, da bi se na ta način izognili plačanju carine ter s tem oškodovali državo. Vsled tega se odreja, da mora vsakdo, ki prosi za potni list ali vizum, priložiti potrdilo občine, kjer stanuje, iz katerega bo razvidno, zakaj mora dotičnik v inozemstvo in da je potovanje nujno potrebno. Namesto tega potrdila se v bolezenskih slučajih lahko predloži zadevno zdravniško izpričevalo. Brez takih potrdil se potni listi ne bodo izdajali.

Koliko dece potrebuje v naši državi pomoči? Oddelek za zaščito dece in mladeži pri ministrstvu za soc. politiko je dobil številčni pregled dece, ki potrebuje pomoči. Po starosti je take dece do dveh let 9994, od dveh do sedem let 31.240, od 7 do 12 let 46.251 in od 12 do 17 let 21.811. V tem številu ni zapadlena deca iz Hrvatske, Slavonije in Medjimurja, ki je bila na tem ozemlju razdeljena za prehrano iz Bosne in Hercegovine še v času Avstrije. Število teh znaša okoli 7000.

5 dinarski bankovci se vzamejo iz prometa. Narodna banka SHS je v sporazumu s finančnim ministrom sklenila vzeti v teku 3 mesecev iz prometa 5 dinarske (20 kronske) novčаницe. Sprejemanje in izmenjavo bodo vršile Narodna banka in njene podružnice. Novčаницe se vzamejo iz prometa, ker je ugotovljeno 12 vrst falzifikatov teh novčаницe.

Književnost.

Cankarjev zbornik, Spominu Ivana Cankarja posvetil „Ljubljanski Zvon.“ Založila Tiskovna zadruga v Ljubljani 1922. Str. 180. Cena 18 Din, vez. 21 Din, po pošti 2 din več. K tretji obletnici Cankarjeve smrti je izšel ta spominski zbornik, ki bo dobro došel vsem, ki se zanimajo za umetnika in človeka Cankarja. Temu imenu služijo priobčeni članki o Cankarju in številna njegova do sedaj še nenatisnjena dela in pisma. Zbirko odvarja prof. dr. Prijatelj z obširno analizo Cankarjeve umetnosti „Domovina, glej umetnik.“ Prof. dr. Šerko analizira Cankarjevega „Polikarpa“, dr. R. Mole prinaša zanimivo gradivo o delovanju Ketteja, tega najmočnejšega inicijatorja in voditelja „Zadružanov“, N. Bartulović analizira v hrvaško pisanem članku „Cankarjevo subjektivnost“ etične podlage Cankarjevega dela, B. Vybiral pa podaja češko pisan obširen pregled čeških prevodov iz Cankarja in člankov o Cankarju in njegovih delih. Večina prispevkov tvorijo Cankarjeva doslej še nenatisnjena dela: satira na Mahniča iz rokopisnega zvezka ljubljanskih realcev, dve njegovi avtobijografiji, prve pesmi, pisma Aškercu, pisma prijateljem o njegovih dramah, albumski verzji, gradivo za „Erotiko“, predavanja o slovenski literaturi, akti njegovega političnega procesa zaradi predavanja o „Slovenih in Jugoslovanstvu“ itd. Ta bogata vsebina in njej primerno res okusna zunanja oprema stavita „Cankarjev zbornik“ v prvo vrsto naših letošnjih daril za Božič. Prepričani smo, da bodo segli po njem ne le številni Cankarjevi ljubitelji, ampak tudi oni, ki jim je Cankar še vedno nekako tuj. O knjigi bomo še izpregovorili. Naroča se Cankarjev zbornik pri Tiskovni zadrugi v Ljubljani, Prešernova ulica nasproti Glavne pošte.

Vesele božične praznike in srečno novo leto

želi vsem svojim odjemalcem in prijateljem

„**Tvorna čevlj. zadruga v Ptuj**“

ter se vsem svojim posetnikom v starem letu zahvaljuje za njih obisk in pričakuje, da nji i v bodoče ne samo vsi isti zvesti ostanejo, ampak da tudi mnogi novi odjemalci postanejo naši prijatelji. Želje naše bodo vedno vsakemu najboljšo postreči in po naših zmožnostih polno zadovoljiti.

Svoji k svojim!

ODBOR.

Politične vesti.

Češka in Avstrija. V dneh 15. in 16. decembra sta bila na Češkem pri predsedniku češkoslovaške republike dr. Masaryku in zunanjem ministru dr. Benešu predsednik in kancelar avstrijske republike, da sklenejo, oziroma poglobijo sporazum med Avstrijo in Češkoslovaškim. Avstrija polagoma uvideva, kje je njena rešitev. Težko je to za njo. Iz prejšnjih časov navajena gospodovati drugim narodom in od njih živeti, je tudi v svoji lastni samostojnosti mislila, da bo živela na stroške drugih. Svojih sosed, Češkoslovaške in Jugoslavije, ni hotela priznati za enakovredni ter jima nasprotovala, zanašajoč se na pomoč velikih držav. Izrabljati se je dala zlasti Italiji, sovražnici slovanskih držav. Plebiscit v Šopronju pa je jasno pokazal, kako hinavska je Italija. Avstrijski trezni voditelji vidijo, da mora Avstrija v lepem miru živeti tudi s sosednima slovanskima državama, odkoder ji edino more priti pomoč. Iz Češke dobivlje premog za svojo industrijo, iz Jugoslavije živež in Jugoslavija je najbližji in najboljši odjemalec njenih izdelkov.

Šopronjski plebiscit. Za Madžarsko je bilo oddanih skupno 15.343 glasov, za Avstrijo pa 8227. Prodrli so torej Madžari. Šopronj bi po mirovni pogodbi moral pripasti Avstriji. Ali Madžari so znali zavleči izročitev in so s pomočjo zahrbtnih Lahov dosegli glasovanje v tem ozemlju. Pri glasevanju so Madžari, podpirani od Italijanov, rabili ista nasilja ko svoj čas Nemci na Koroškem in so tako dobili s silo in zvijačo za se večino glasov. Avstrijci so se jezili, upirali in pritoževali, pa ni nič zaleglo. Avstrijci so sedaj na lastni koži občutili, kaj se pravi boriti se proti nasilju.

Vsem cenjenim obiskovalcem tukajšnjega kina želi

vesele božične praznike in novo leto

in se v nadalje priporoča za obilen obisk.

Mihael Murko, ravnatelj kina.